
مصاحبه پژوهشی؛ مالیات ، بار سنگینی که تولیدکنندگان در بازار رکود به دوش می کشند

مدیریت
پژوهش
معاونت
خبر
صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooheshkhabar>

پژوهشگر: زهره دانشمندی

بسمه تعالی

فهرست مطالب

۳	نکات برجسته
۳	مقدمه
۴	کمرنگ بودن نقش مالیات در تامین هزینه های دولت
۴	نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی
۵	آمارهای مالیاتی سال ۹۴
۵	پیش بینی آمارهای مالیاتی سال ۹۵
۶	بالاترین نرخ مالیاتی در هشت کشور جهان
۸	نظرات کارشناسان مخالف و موافق افزایش مالیات تولیدکنندگان در بازار رکود فعلی
۱۱	کلام آخر

مدیریت
پژوهش
حبری
معاونت
خبر
صدا و سیما

نکات برجسته

- در دورانی که دولت سعی می‌کند از وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی کم کند، سایر درآمدهای دولت از جمله درآمدهای مالیاتی عرصه را برای خود بازتر می‌بینند.

- اگر نحوه دریافت مالیات از بخش تولید طوری باشد که حمایت از بخش تولید و بخش خصوصی سلب شود، ضربه‌ای سخت به صنعت و تولید وارد می‌شود.

- کارشناسان اقتصادی به دولت هشدار می‌دهند در صورت افزایش نرخ‌های مالیاتی بخش تولید در بودجه ۹۵، رکود موجود عمیق‌تر می‌شود.

مقدمه

رکود، تورم و افزایش هزینه‌ها در سال‌های اخیر، بسیاری از تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی را با مشکلات زیادی مواجه کرده است. در این میان افزایش میزان مالیات و اجرایی شدن قانون مالیات بر ارزش افزوده، شرایط را برای تولیدکنندگان، سخت‌تر کرده است. در واقع در روزهایی که کشور شرایط سخت رکودی را طی می‌کند، بستن مالیات‌های سنگین بر بخش تولید و صنعت علاوه بر کاهش سرمایه‌گذاری جدید عاملی برای کم رونق شدن برخی از واحدهای تولیدی می‌شود. اگر نحوه دریافت مالیات از بخش تولید طوری باشد که حمایت از بخش تولید و بخش خصوصی سلب شود ضربه‌ای سخت به صنعت و تولید وارد می‌شود که جبران آن هزینه‌های گزافی را متحمل می‌شود که حتی می‌تواند منجر به تعطیلی واحدهای تولیدی گردد.

اما در این میان مشکل بزرگ‌تری نیز برای واحدهای تولیدی که در دوران رکود وضعیت بغرنج‌تری دارند نیز وجود دارد. در تمام دنیا، زمانی که رکود بر بخش‌های مختلف اقتصاد حاکم می‌شود، سهل‌گیری در اخذ مالیات صورت می‌گیرد نه سخت‌گیری؛ سهل‌گیری‌هایی که دامنه آن از تخفیف‌های مالیاتی تا معافیت‌های مالیاتی متغیر است. این اقدامات به این دلیل انجام می‌شود که بنگاه‌های تولیدی رونق نسبی خود را حفظ کنند و بتوانند «کج‌دار و مریز» به کار خود ادامه دهند. از سوی دیگر بنگاه‌های تولیدی که مالیات‌پرداز هستند و به نوعی بخش شفاف مالیاتی کشور را نیز تشکیل می‌دهند در شرایط سخت‌گیرانه مالیات‌دهی بسیار تضعیف می‌شوند. این امر باعث می‌شود که بخش سیاه اقتصاد به دلیل اینکه مالیاتی پرداخت نمی‌کنند، روزبه‌روز بزرگ‌تر و قدرتمندتر شود. بنابراین اگر دولت به فکر خروج از رکود است، باید این موضوع را در نظر داشته باشد که فضای کسب و کار را به سمت تسهیل در بخش‌های مختلف مالیاتی ببرد.

البته از این نکته نیز نباید غافل شد که در دورانی که دولت سعی می‌کند از وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی کم کند، سایر درآمدهای دولت از جمله درآمدهای مالیاتی عرصه را برای خود بازتر می‌بینند. اگر لازم باشد تکیه بودجه به نفت کاهش پیدا کند باید درآمدهای مالیاتی افزایش یابد. طبیعی است این افزایش باید از طریق گسترش بستر مالیات صورت گیرد. بنابراین این سوال مطرح است که در صورتی که درآمدهای مالیاتی در سال جاری به طور کامل محقق نشوند و بخش‌های مختلف اقتصادی کشور هم که با رکود مواجه هستند؛ پس چه تضمینی برای تحقق کامل درآمدهای مالیاتی در سال ۹۵ وجود دارد؟ آن هم در شرایطی که به گفته رییس کل سازمان امور مالیاتی، حدود نیمی از اقتصاد ایران مالیات نمی‌پردازد و ۱۱ هزار میلیارد تومان نیز فرار مالیاتی وجود دارد.

برای پاسخگویی به این سوال‌ها ابتدا به سراغ علی عسگری، رییس سابق امور مالیاتی کشور رفتیم تا جویا شویم که آیا واقعاً این نوع مالیات گرفتن از تولیدکنندگان در وضعیت فعلی رکود صحیح است یا خیر و سپس با بررسی نظرات برخی موافقان

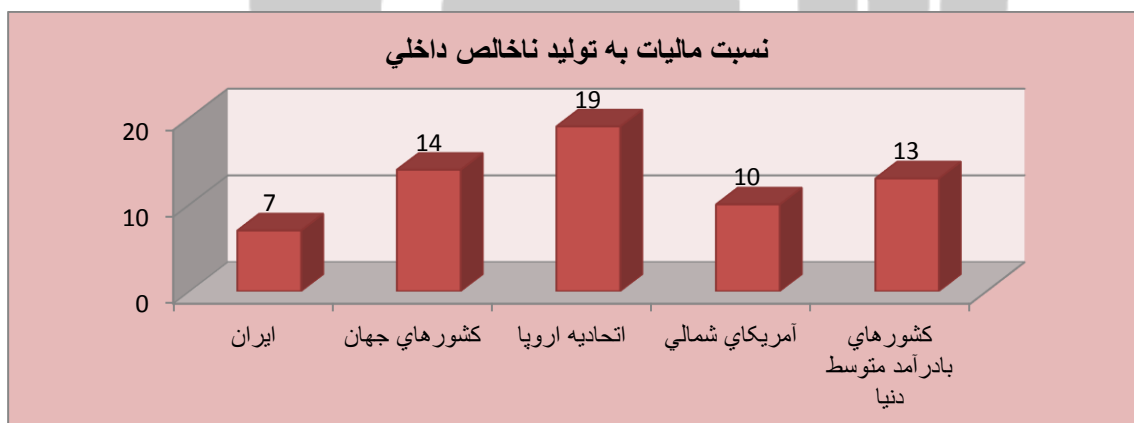
و مخالفان فعالان اقتصادی در این راستا تلاش نمودیم که موضوع را به صورت چالشی تر مورد بررسی قرار دهیم تا بتوانیم به کنه مسئله بیشتر پی ببریم.

کمرنگ بودن نقش مالیات در تامین هزینه های دولت

قضاوت در مورد وضعیت مالیات و میزان بهینه آن با مطالعه چند نسبت ساده آماری امکان پذیر است. نسبت مالیات به محصول ناخالص داخلی یکی از تناسب‌هایی است که عملکرد کلان سیستم مالیاتی کشور را معین می کند، این نسبت از سویی نمایانگر عملکرد وصول مالیات و از سوی دیگر به شدت متاثر از محیط اقتصادی کشور است. مالیات در ایران حدود ۷ درصد از محصول ناخالص داخلی را در برمی گیرد و اگر مالیات بر واردات را از این نسبت کم کنیم، حتی به رقم کمتری می‌رسیم. نتیجه آن به این معنی است که نقش مالیات در اقتصاد و تأمین هزینه‌های دولت کمرنگ بوده و مهم‌ترین نتیجه این خواهد بود که امکان سیاست‌گذاری و تخصیص منابع از طریق سیاست‌های مالی و مالیاتی به شدت کاهش یافته است. تناسب مهم دیگر در این زمینه نسبت مالیات به هزینه‌های جاری دولت بوده که این امر مسأله‌ای حیاتی برای استقلال اقتصادی و توانمندی یک کشور محسوب می‌شود و در بیانات اخیر رهبری برای رسیدن به اقتصاد مقاومتی مورد تأکید قرار گرفت. این موضوع در حالی بیان می‌شود که کارشناسان عنوان می‌کنند در حال حاضر برخی بخشنامه‌های مالیاتی می‌تواند رونق بخشی اقتصاد را به تعویق بیندازد.^۱

نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی

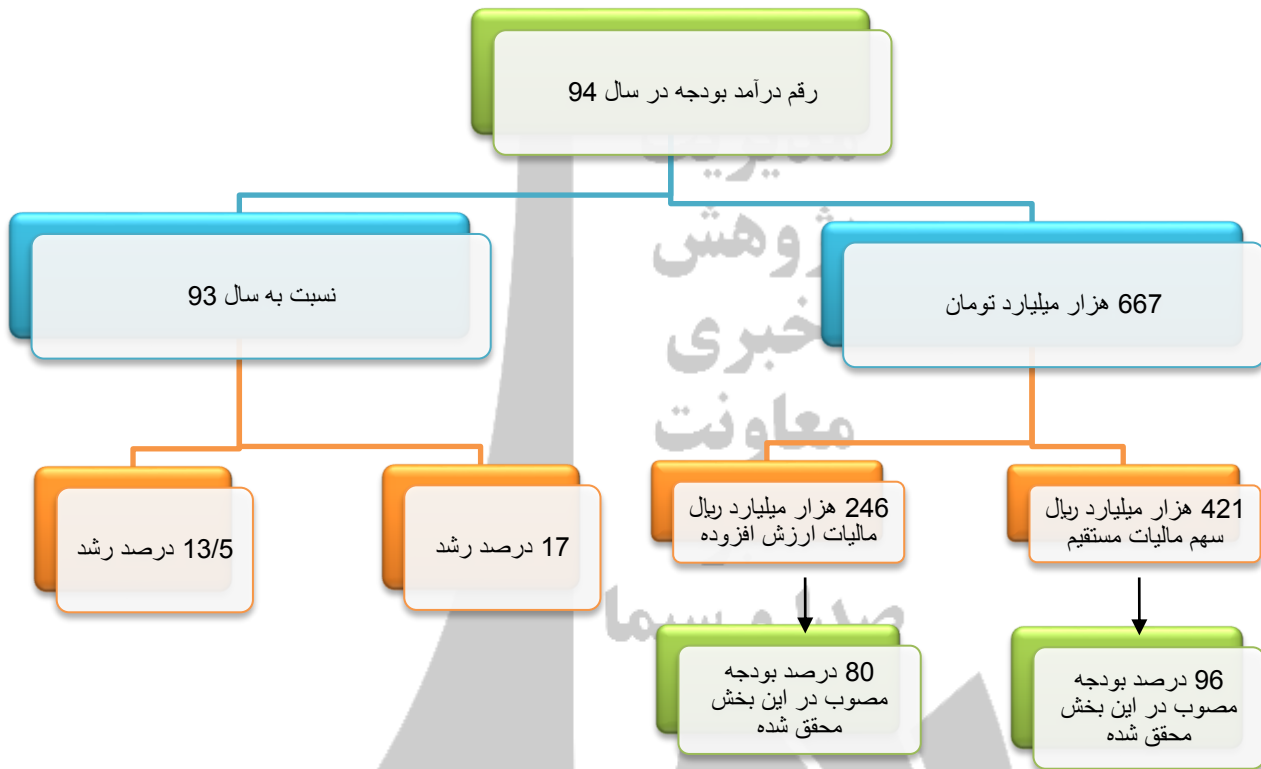
به‌طور کلی در اکثر کشورهای توسعه یافته و حتی در حال توسعه، سهم درآمدهای مالیاتی از منابع عمومی دولت‌ها بالا است. مقایسه این ارقام به شکل مطلق نمی‌تواند مبنای مناسبی برای درآمدهای مالیاتی باشد. به همین منظور می‌توان از نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی استفاده کرد. این رقم برای ایران ۷ درصد در نظر گرفته شده است. این در حالی‌ست که این رقم برای متوسط کشورهای دنیا دو برابر رقم ایران و معادل ۱۴ درصد است. در کشورهای اتحادیه اروپا حدود ۱۹ درصد، در آمریکای شمالی ۱۰ درصد و در کشورهای با درآمد متوسط دنیا حدود ۱۳ درصد است. با مقایسه این ارقام می‌توان دریافت که از بخش قابل توجهی از اقتصاد کشور مالیات دریافت نمی‌شود. به گفته مسوولان در حدود ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی، تحت کنترل سازمان امور مالیاتی برای دریافت مالیات قرار ندارد که این رقم معادل ۱۴ هزار میلیارد تومان خواهد بود و این کف رقم فرار مالیاتی است.^۲

آمارهای مالیاتی سال ۹۴

۶۶۷ هزار میلیارد ریال درآمد مالیاتی در سال ۱۳۹۴ وجود داشته که این درآمد از مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده حاصل شده است: ۴۲۱ هزار میلیارد ریال سهم مالیات مستقیم که ۹۶ درصد بودجه مصوب در این بخش محقق شده و نسبت به سال ۹۳، به میزان ۱۷ درصد رشد داشته است، همچنین مالیات ارزش افزوده ۲۴۶ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به سال ۹۳، بالغ بر ۱۳/۵ درصد رشد داشته و ۸۰ درصد بودجه نیز در این بخش محقق شده است.^۳

روزنامه دنیای اقتصاد، ۹۵/۲/۱۵

پیش بینی آمارهای مالیاتی سال ۹۵

در بودجه سال ۹۵، از میان مالیات‌های مستقیم، مالیات بر درآمد حدود ۱۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که ۱۴ درصد از حجم کل درآمدهای مالیاتی را شامل می‌شود و حدود ۲۱ درصد نیز نسبت به قانون سال ۹۴ افزایش داشته است. مالیات حقوق کارکنان دولتی ۳۱ درصد از این مالیات مستقیم را تشکیل می‌دهد و نسبت به سال قبل ۴۴ درصد رشد کرده است. همچنین کارکنان بخش خصوصی حدود ۳۲ درصد از کل مالیات را می‌پردازند که نسبت به سال قبل ۱۱ درصد بیشتر مالیات خواهند داد. مالیات مشاغل نیز سهم ۳۰ درصدی از مالیات مستقیم را تشکیل می‌دهد و نسبت به سال قبل ۱۲ درصد رشد داشته است. یکی از مهم‌ترین بخش‌های دیگر در بودجه، مالیات ارزش افزوده است. در لایحه بودجه سال آینده پیش‌بینی شده که نرخ مالیات بر ارزش افزوده تغییری نکند و همان ۹ درصد تصویب شود، اما رقم کلی که دولت برای این ردیف در نظر گرفته نسبت به سال قبل ۲۰ درصد افزایش یافته است؛ بنابراین احتمالاً دولت مدنظر قرار داده که عده‌ای که قبلاً این نوع مالیات را نمی‌دادند از امسال زیر چتر مالیات ارزش افزوده بروند. پیش‌بینی دولت این است که مالیات بر ارزش افزوده در مجموع ۳۰ هزار میلیارد تومان عاید بودجه کشور خواهد کرد که این رقم ۲۹ درصد کل ارقام

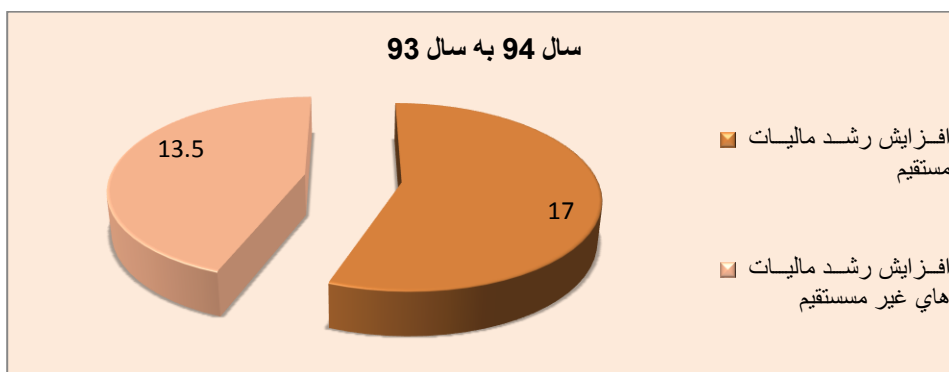
۳- سیدکامل تقوی‌نژاد، رییس امور مالیاتی کشور به آمار و ارقام مالیاتی سال ۹۴ پرداخت و از تحقق ۹۰ درصد درآمد مالیاتی در قانون بودجه ۹۴ خبر داد، دنیای اقتصاد،

مالیاتی را تشکیل می‌دهد. مالیات‌های شرکت‌های غیردولتی در سال آینده حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که نسبت به قانون ۹۴، بیش از ۹ درصد رشد کرده است.^۴

مالیات‌های مستقیم بردآمد بودجه سال ۹۵	افزایش نسبت به سال ۹۴	از حجم کل درآمدهای مالیاتی	مالیات کارکنان دولتی	رشد نسبت به سال ۹۴ در مالیات کارکنان دولتی	مالیات کارکنان بخش خصوصی	رشد نسبت به سال ۹۴ در مالیات کارکنان خصوصی	مالیات مشاغل	رشد نسبت به سال ۹۴ در مالیات مشاغل	مالیات‌های شرکت‌های غیردولتی
۱۴ هزار میلیارد تومان	۲۱ درصد	۱۴ درصد	سهم ۳۱ درصدی از مالیات مستقیم	۴۴ درصد	۳۲ درصد از کل مالیات	۱۱ درصد	سهم ۳۰ درصدی از مالیات مستقیم	۱۲ درصد	حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان

همچنین در لایحه بودجه سال ۹۵ پیش‌بینی شده که حدود ۴۵ درصد منابع عمومی دولت از محل درآمدهای مالیاتی تامین شود که معادل ۱۰۱ هزار میلیارد تومان است. با فرض ثبات شرایط اقتصادی کشور در سال ۹۵ نسبت به سال جاری و نیز عملکرد مالیاتی سال ۹۴ و پیش‌بینی تورم سال آتی به نظر می‌رسد، رقم مالیات‌های در نظر گرفته شده برای سال آینده خوش‌بینانه باشد، اما اگر فرض کنیم که شرایط سال آینده در نتیجه اجرایی شدن توافق هسته‌ای، بهتر باشد، دولت شاید بتواند ارقام پیش‌بینی شده برای لایحه را محقق کند که البته با توجه به واقعیت‌های مالیاتی و رکود حاکم، نیاز به بررسی بیشتر دارد.

رقم کل درآمدهای مالیات در بودجه ۹۵	رقم درآمدهای مالیات در بودجه سال ۹۴
۱۰۱ هزار میلیارد تومان (تامین حدود ۴۵ درصد منابع عمومی دولت از محل درآمدهای مالیاتی)	۶۶/۷ هزار میلیارد تومان

بالاترین نرخ مالیاتی در هشت کشور جهان

بنیاد بین‌المللی KPMG^۵ که در امور بررسی و نظارت بر مالیات فعالیت دارد، فهرست ۸ کشور که دارای بالاترین نرخ مالیاتی هستند را بر حسب درآمد متوسط افراد معرفی کرده است.^۶

۱- آروبا Aruba: جزیره کوچک در جنوب دریای کارائیب و از مستعمرات هلند است، این کشور کوچک با ۵۸,۹۵ درصد بالاترین نرخ مالیاتی را در میان کشورهای جهان دارد.

۲- سوئد: یکی از هشت کشور اروپایی است که بالاترین نرخ مالیاتی را در دنیا دارد. در حالی که درآمد متوسط هر شهروند

۴- دنیای اقتصاد، اردیبهشت ۹۵

۵- KPMG از ادغام دو موسسه انتخاب شد. KPMG (Klynveld Main Goerdeler) merged with Peat Marwick. "KPMG" was chosen when KMG (Klynveld Main Goerdeler) merged with Peat Marwick.

۶- بولتن نیوز

سوئد در سال ۴۸ هزار و ۸۰۰ دلار است، نرخ مالیات شخصی ۵۶,۶ درصد یعنی چیزی بیش از نصف درآمد هر فرد در سال است.

3- دانمارک: در سال ۲۰۰۸ همزمان با آغاز بحران مالی در اروپا، نرخ مالیات را تا ۶۲,۳ درصد افزایش داد و از این طریق توانست تا حدودی بر بحران این کشور تسلط داشته باشد؛ در سال ۲۰۱۰ نرخ مالیات شخصی در دانمارک به ۵۵,۴ درصد کاهش یافت. این در حالی است که درآمد متوسط سالیانه هر دانمارکی ۶۴ هزار دلار است.

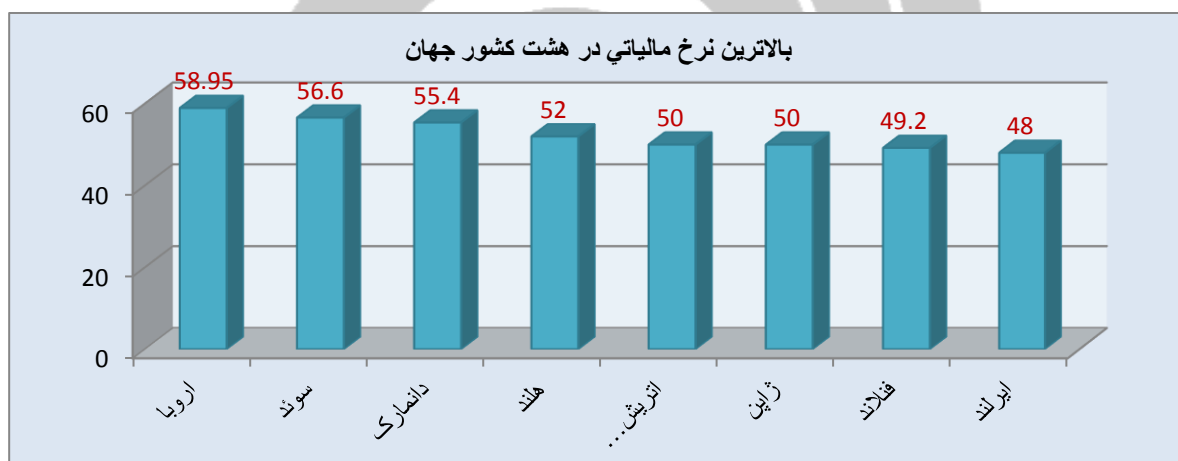
۴- هلند: در میان کشورهای غرب اروپا با نرخ مالیاتی ۵۲ درصدی یکی از بالاترین میزان مالیات را دریافت می‌کند. درآمد سالیانه هر شهروند هلندی ۵۷ هزار دلار است. این در حالی است که نرخ متوسط مالیات در سایر کشورهای غرب اروپا ۵,۷ درصدی است.

۵- اتریش، بلژیک و انگلستان: کشورهای اتریش، بلژیک و انگلستان با نرخ مالیاتی یکسان ۵۰ درصدی در جایگاه پنجم بالاترین نرخ مالیاتی کشورهای جهان جای دارند. این در حالی است که درآمد هر شهروند اتریشی، بلژیکی و انگلیسی در سال بین ۵۰ تا ۵۲ هزار دلار است.

۶- ژاپن: تنها کشور آسیایی این فهرست است. در حالی که نرخ مالیات شخصی در آسیا از ۲۳ درصد بیشتر نیست، در ژاپن نرخ مالیات شخصی ۵۰ درصد یعنی چیزی ۲ برابر سایر کشورهای آسیایی است. درآمد متوسط سالانه هر شهروند ژاپنی نیز ۵۳ هزار و ۲۰۰ دلار است.

۷- فنلاند: نرخ مالیات شخصی در کشور فنلاند ۴۹,۲ درصد است و درآمد سالانه هر شهروند فنلاندی از ۴۹ هزار دلار فراتر می‌رود. در سال ۲۰۰۴ فنلاند برای مقابله با بحران اقتصادی داخلی، نرخ مالیاتی ۵۳,۵ درصد را تعیین کرد و به تدریج در سال‌های بعد از آن کاست.

۸- ایرلند: هر شهروند ایرلندی با درآمد متوسط سالانه ۵۰ هزار و ۴۰۰ دلار باید در سال ۴۸ درصد درآمد خود را مالیات دهد. در میان کشورهای اروپای شمالی این حداکثر نرخ مالیاتی است. لازم به ذکر است، ایالات متحده آمریکا با نرخ مالیاتی ۳۵ درصدی در جایگاه ۲۶ قرار دارد.

نظرات کارشناسان مخالف و موافق افزایش مالیات تولیدکنندگان در بازار رکود فعلی

برخی کارشناسان بر این عقیده‌اند که در صورت افزایش نرخ‌های مالیاتی بخش تولید در بودجه ۹۵ هم رکود موجود عمیق‌تر می‌شود و هم اشتغال این بخش در معرض خطر قرار می‌گیرد، به گونه‌ای که حتی برخی از آنها این نوع افزایش مالیات را در شرایط رکود ظلم به تولیدکننده می‌دانند، اما از سویی دیگر موافقان این موضوع بر این عقیده‌اند که در شرایط رکودی که با انقباض درآمد و سود تولیدکنندگان همراه است، مالیات مربوط نیز متناسب با آن کاهش می‌یابد و حتی بنگاه‌هایی که با زیان مواجه شده‌اند بر طبق این فرمول، مشمول مالیات نمی‌شوند. به همین منظور برای بررسی دقیق‌تر این موضوع در قالب جدولی جداگانه نظرات کارشناسان موافق و مخالف را، مورد توجه قرار داده ایم.

نظرات کارشناسان و اقتصاددانان مخالف دریافت مالیات از تولیدکنندگان در بازار رکود			
علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی	سختگیری مالیاتی یکی از عوامل تشدید کننده رکود اقتصادی است.	سختگیری مالیاتی یکی از عوامل تشدید کننده رکود اقتصادی است.	بازار خبر، ۹۵/۴/۹
حجت الاسلام سید مهدی موسی نژاد نماینده مردم دشتستان در خانه ملت	مالیات گرفتن از تولیدکنندگان در شرایط رکود ظلم است.	مالیات گرفتن از تولیدکنندگان در شرایط رکود ظلم است.	خبرگزاری ذاکر، ۹۵/۲/۲۵
عباس آرگون عضو کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران	افزایش درآمدهای مالیاتی محقق نخواهد شد	ولت در بودجه سال ۹۵، ۱۴٫۵ درصد افزایش درآمدهای مالیاتی را در نظر گرفته. به نظر من این درآمد محقق نخواهد شد چون درآمدی که در سال ۹۵ در بنگاه های تولیدی وصول می کنیم به عملکرد ما در سال ۹۴ برمی گردد و بنگاه های صنعتی ما در سال ۹۴ در شرایط رکود بسر می بردند و از حداکثر ظرفیت هایشان استفاده نکردند.	شبکه اطلاع رسانی راه دانا، ۹۵/۱/۲۵
محمد رحیم معماریان تولیدکننده محصولات معدنی	مالیات گرفتن ها و هزینه هایی که دولت برای تولید کنندگان ایجاد می کند باعث تعطیلی بسیاری از کارخانه ها شده	مالیات و دارایی سنگینی که توسط دولت برای تولید کننده ها تعیین می شود معضلی است که موجب شده تا بخش معدن در رکود فرو رود. مسلم است که دولت با کاهش این چینی قیمت نفت با کمبود بودجه مواجه شده از همین رو برای جبران کمبود خود به تولید کننده فشار می آورد در حالی که تولید کنند باید از سوی دولت حمایت شود. به هر حال این گونه مالیات گرفتن ها و هزینه هایی که دولت برای تولید کنندگان ایجاد می کند باعث تعطیلی بسیاری از کارخانه هایی شده که در بخش مرتبط با معدن فعالیت می کنند و رکود چنین کارخانه هایی دامن معدن داران را نیز گرفته است.	شبکه اطلاع رسانی راه دانا، ۹۵/۱/۲۵
احمد صادقیان، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق ایران و مدیرعامل شرکت تک ماکارون	در دریافت مالیات متاسفانه همه فشارها روی تولید کننده است	در دریافت مالیات متاسفانه همه فشارها روی تولید کننده است در صورتی که بخش های مختلف و فرارهای مالیاتی را نادیده می گیرند، الان خود دولت اعلام کرده است که در سال جاری ۷۰ درصد مالیات را توانسته است وصول کند و از طرف دیگر گفته که در سال جاری ۵۰ درصد در کشور فرار مالیاتی داشته ایم خب این جملات به چه معنی است؛ توجه داشته باشید رسماً خود دولت اعلام می کند که ۲۰ درصد فشار بیشتر روی بخشی وارد کرده است که مالیات خود را پرداخت می کنند و شفاف عمل کرده اند این همه فشار روی بخش تولید کشور یک تهدید است. باتوجه به شرایط رکود در کشور تولید دیگر تحمل این همه فشار را ندارد، خیلی از واحدها تعطیل شده اند، تعدیل نیرو کرده اند و الان دست و پا می زنند به امید این که در آینده نزدیک شرایط بهتر شود و شاید این آینده نزدیک هم چندان نزدیک نباشد بنابراین نباید فشار بیشتری روی تولید وارد شود.	اتفاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی تهران، ۹۴/۱۱/۱۱
مجیدرضا حریری، عضو اتاق بازرگانی ایران و چین	فشار آوردن مالیاتی به بخش سالم تولید مساوی با افزایش اقتصاد سیاه و فرار مالیاتی است	همه فعالان و تحلیلگران اقتصادی به این موضوع اذعان دارند که با توجه به رکود موجود، اکنون زمان مناسبی برای افزایش مالیات ها نیست و صنایع با توجه به رکودی که در اقتصاد کشورمان حاکم شده، توان پرداخت مالیات های مصوب شده را ندارد؛ بنابراین باید در این زمینه واقع بینانه عمل کرد و از تصمیم های عامه پسند خودداری کرد. همان طور که دست دولت به واسطه کاهش درآمدهای نفتی تنگ شده، تولیدکنندگان نیز با مشکلات عمده اقتصادی مانند سرمایه در گردش و پرماندن انبارها دست و پنجه نرم می کنند. با این تفاوت که بخش تولید و صنعت در ایجاد بحران موجود نقشی ندارد و فقط متحمل سیاست ها و سوءمدیریت های گذشته شده اند. فراموش نکنیم اگر سیاست افزایش مالیات در شرایط فعلی و مثلا در بودجه ۹۵ ادامه یابد، دولت اولین کسی است که زیان خواهد کرد. چون همان تعداد فعالان اقتصادی که اکنون با هر مشقتی مشغول فعالیت و پرداخت مالیات هستند، سال آینده نمی توانند ادامه حیات دهند و بنابراین درآمدهای دولت از این هم که هست پایین تر خواهد آمد. نباید فراموش کنیم فشار آوردن مالیاتی به بخش سالم تولید مساوی با افزایش اقتصاد سیاه و فرار مالیاتی است. چون وقتی تولیدکنندگان واقعی و کسانی که سالم کار می کنند از صحنه تولید خارج شوند، بالاخره نیازهای کشور به نوعی باید تامین شود و شرایط مناسبی برای ورود سودجویان مهیا خواهد بود و باز هم دولت اولین متضرر این چرخه شناخته می شود.	اتفاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی تهران، ۹۴/۹/۲۵
علی فاضلی، رئیس اتاق اصناف ایران	با درنظر گرفتن شرایط اقتصادی و رکود سنگین	با درنظر گرفتن شرایط اقتصادی و رکود سنگین فعلی، افزایش نرخ مالیات به نفع اقتصاد و بخش تولیدی آن نیست، چون صنوف مختلف تولیدی در شرایط اقتصادی مناسبی نیستند و عاقلانه نیست که بخواهیم در این	اتفاق بازرگانی، صنایع معادن و

<p>کشور ————— تهران، ۹۴/۹/۲۵</p>	<p>شرایط فشار مضاعفی بر دوش تولیدکنندگان بگذاریم، زیرا اشتغالزایی این بخش بدون هرگونه هزینه برای دولت بوده است. بنگاه های کوچک و متوسط اقتصادی کشورمان به سه گروه تولید کنندگان و گروه دوم در بخش توزیعی فعالیت دارند و آخرین بخش، خدمات فنی و تربیت نیروی انسانی است که اینها در مجموع ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار فرصت شغلی در ایران ایجاد کرده اند بدون یک ریال هزینه سازی برای دولت؛ حال اگر بدون در نظر گرفتن شرایط اقتصادی این بخش عمده از اشتغال کشورمان بخواهیم هزینه ها را افزایش دهیم دور از ذهن نیست که در آینده نزدیک شاهد تعطیلی واحدهای یاد شده باشیم که می تواند نگرانی عمده ای برای دولت باشد و رکود موجود را عمیق تر و ریشه دارتر کند. امروز یکی از مهم ترین مشکلاتی که تولیدکنندگان درباره مالیات دارند، بحث رعایت نشدن انصاف از سوی برخی ممیزان مالیاتی است، چون این افراد واقعیت جامعه را در نظر نگرفته و به نوعی باعث زیان دهی بنگاه های اقتصادی شده اند.</p>	<p>فعلی، افزایش نرخ مالیات به نفع اقتصاد و بخش تولیدی آن نیست</p>	
<p>اتفاق بازرگانی، صنایع معادن و کشور ————— تهران، ۹۴/۹/۲۵</p>	<p>این که دولت برای تامین هزینه های خود ملزم به دریافت مالیات است، قابل انکار نیست. همچنین نباید فراموش کنیم مبنای ۲۵ درصدی دریافت مالیات تولید که اکنون در کشورمان مورد استناد قرار گرفته، رقم بالا و نگران کننده ای نیست، اما این رقم ممکن است در شرایط رکود فعلی قابل دفاع نباشد و باید به دنبال راهکارهایی برای کاهش این هزینه از دوش تولیدکنندگان باشیم. اکنون یکی از مشکلات تولیدکنندگان سرمایه گذاران ایران این است که نمی دانند برای فعالیت های اقتصادی خود چقدر باید مالیات بپردازند و همین موضوع باعث شده تا فضای کسب و کار نامساعد و ناشفاف باشد پس باید با شفاف کردن قوانین مالیاتی و همچنین اصلاح در برخی بخش های سازمان امور مالیاتی باید این شرایط را مهیا کرد تا فضای کسب و کار ایران مناسب باشد.</p>	<p>باید به دنبال راهکارهایی برای کاهش هزینه مالیاتی از دوش تولیدکنندگان باشیم</p>	<p>طهماسب مظاهری، رئیس کل پیشین بانک مرکزی</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>در شرایط رکود، اخذ مالیات می تواند رکود را تعمیق کند، یعنی پتانسیل اینکه ما مالیات را از تولیدکننده بگیریم، وجود ندارد. پس مصرف کننده باید بخش زیادی از مالیات را بپردازد.</p>	<p>در شرایط رکود، اخذ مالیات می تواند رکود را تعمیق کند</p>	<p>حسن سبحانی، استاد اقتصاد دانشگاه تهران</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>در شرایط فعلی که واحدهای تولیدی با کمبود نقدینگی، سرمایه در گردش و رکود سنگین مواجه هستند، به طور قطع اگر فشار مالی مضاعفی به آنان وارد شود، حرکتی بازدارنده برای رونق اقتصادی به شمار خواهد آمد. این در حالی است که اخذ مالیات های بدون برنامه رکود را برای یک سال آینده تشدید خواهد کرد.</p>	<p>اخذ مالیات های بدون برنامه رکود را برای یک سال آینده تشدید خواهد کرد.</p>	<p>محمد رضا بهرامن، نایب رییس خانه معدن</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>دولت پیش از این که از صاحبان سرمایه و سرمایه گذاران حوزه اقتصادی مالیات دریافت کند، باید صلاح تولید کشور را در نظر بگیرد، زیرا صدها هزار نفر در بخش صنعت و تولید کشور اشتغال دارند و اخذ مالیات بیشتر و بدون برنامه نان بسیاری از نان آوران خانه را آجر خواهد کرد.</p>	<p>اخذ مالیات بیشتر از صاحبان سرمایه نان بسیاری از نان آوران خانه را آجر خواهد کرد.</p>	<p>بهرام شکوری، نایب رییس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن ایران</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>اخذ مالیات بیشتر از فعالیت های صنعتی در شرایط رکود فعلی می تواند ضربه های بیشتری به تولید و صنعت کشور وارد کند. با گرفتن مالیات بیشتر از واحدهای که هنوز به شرایط آرمانی نرسیده اند راهی جز توقف آنان وجود نخواهد داشت. در چنین شرایطی تعداد واحدهای که از چرخه تولید باز خواهند ماند بیشتر و قیمت کالاها نیز با افزایش روبه رو خواهند شد.</p>	<p>اخذ مالیات بیشتر در شرایط رکود فعلی می تواند ضربه های بیشتری به تولید و صنعت کشور وارد کند</p>	<p>محمد مروج حسینی، رییس هیات مدیره انجمن صنایع نساجی</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>در شرایط رکود جمع آوری مالیات دشوار شده است و پوشش مالیاتی کامل انجام نمی شود. در صورت وجود رکود در بخش تولید، افزایش درآمدهای دولت از محل دریافت مالیات نیز تحقق پیدا نمی کند.</p>	<p>در شرایط رکود جمع آوری مالیات دشوار شده است</p>	<p>محمدقلی یوسفی، کارشناس اقتصادی</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>دولت از کسانی که برای درآمدزایی کمترین زحمت را کشیدند، مانند رباخواران، رانت جویان و دلان، کمترین مالیات را اخذ می کند، زیرا نظام مالیاتی کشور توان اخذ مالیات از این بخش ها را ندارد، اما از نیروی کار، فروستان و تولیدکنندگان مالیات های بالایی می گیرد. این اتفاق در شرایطی رخ می دهد که دولت باید به این بخش ها نگاه مثبتی داشته باشد. در نهایت فکر می کنم شیوه مالیات گیری در کشور ما منجر به عمیق تر شدن شکاف های طبقاتی می شود.</p>	<p>شیوه مالیات گیری در کشور ما منجر به عمیق تر شدن شکاف های طبقاتی می شود.</p>	<p>فرشاد مومنی، استاد دانشگاه علامه طباطبایی</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۴/۸/۱۰</p>	<p>دولت از طریق لغو معافیت مالیاتی نهادها باید به دنبال افزایش درآمدهای مالیاتی برود؛ چراکه افزایش مالیات تولیدکنندگان اثرات رکودی قابل توجهی در اقتصاد ایجاد خواهد شد که مغایر با برنامه های دولت است.</p>	<p>افزایش مالیات تولیدکنندگان اثرات رکودی قابل توجهی در اقتصاد ایجاد خواهد شد</p>	<p>علی دینی ترکمانی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات بازرگانی</p>
<p>فارس، ۹۴/۸/۲۶</p>	<p>می گویند که مجلس تکلیف کرده که مالیات بیشتر گرفته شود تا وابستگی به نفت کاهش یابد مگر مجلس گفته ظلم کنید و به هر قیمتی این کار محقق شود. مالیات های تخمینی و علی الراسی و افزایش چند صد درصدی و اجبار مودیان به توافق و سپس عدم پابندی به توافق با آن ها و جرایم آن چنانی و غیر قابل بخشش موجب بی اعتمادی و افزایش هزینه اجتماعی وصول مالیات و فاصله گرفتن از عدالت شده است. با افزایش ناگهانی مالیات یا گرفتن رشوه از طرف ممیزین مالیاتی رواج بیشتری یافته و حوزه فساد و رشوه در سازمان مالیاتی در حال توسعه است. با افزایش بی رویه و حتی چندین برابر شدن مالیات ها دست بعضی از ممیزان و ماموران مالیاتی باز شده تا با مراجعه به مودیان به بهانه اخذ تخفیف مالیاتی از ادارات مالیاتی تقاضای وجوه نامشروع کنند و به تبع آن عده ای سودجو منافع کلانی را به دست آورند.</p>	<p>مالیات های تخمینی و علی الراسی موجب بی اعتمادی و افزایش هزینه اجتماعی وصول مالیات و فاصله گرفتن از عدالت شده است</p>	<p>مجتبی رحمان دوست، نماینده مردم تهران در مجلس</p>

نظرات کارشناسان موافق افزایش مالیات تولیدکنندگان در بازار رکود فعلی

نظرات کارشناسان و اقتصاددانان موافق با اخذ مالیات بیشتر از تولیدکنندگان

<p>مصاحبه پژوهشی، ۹۵/۴/۹</p>	<p>اگر تولیدکنندگان سود و درآمد داشته باشند از آنها مالیات اخذ می شود در غیر این صورت مالیاتی از آنها گرفته نمی شود. با توجه به این موضوع و برای اینکه تولید با مشکل نقدینگی مواجه نشود، مالیات تولیدکنندگان اگر سود کرده باشند، تقسیم می شود تا فشاری به آنها وارد نشود. اگر تولیدکنندگان زیان کنند به آنها مالیاتی تعلق نمی گیرد. مالیات انباشته ثبت می شود و در سالهای بعد اگر سود کرد در ابتدا جبران می شود اما در برخی موارد تولیدکنندگان به ویژه آنهایی که فعالیت بازرگانی می کنند، سودآور هستند اما مایل به پرداخت مالیات نیستند که در مورد آنها ممکن است که شدت عمل به خرج دهیم، زیرا واقعیت این است که آنها مشکلی برای پرداخت مالیات ندارند اما نمی خواهند که بپردازند. اگر کسی درآمدی کسب نکرده باشد و سازمان امور مالیاتی از وی مالیات اضافه دریافت کرده باشد، اطلاع دهد تا ما رسیدگی کنیم و حقوق آنها را بازگردانیم. برخی می گویند که مغازه‌های خود را به خاطر مالیات می بندند اما همین افراد در جای دیگری مغازه دارند و یا پس از مدت زمان کوتاهی دوباره فعالیت خود را آغاز می کنند و تمامی این کارها برای فرار کردن از پرداخت مالیات است. تعدادی از مودیان در اظهارنامه مالیاتی خود اطلاعات خلاف واقع می دهند و درآمد خود را بسیار کمتر از درآمد واقعی خود اظهار می کنند، اما ما بر اساس اطلاعات و درآمد واقعی، مالیات از آنها اخذ می کنیم و آنها نباید دلخور شوند. وی درباره گلایه اصناف از میزان مبالغ در نظر گرفته شده مالیاتی در شرایط رکود گفت: رکود تعریفی دارد. وقتی گفته می شود رشد اقتصادی کشور ۳ درصد افزایش یافته، در این صورت رکود تعریفی ندارد. سال گذشته یک تریلیارد ریال گردش مالی در کشور صورت گرفته و این توسط همین اصناف عملیاتی شده است که گردش فعالیت مالی را به جریان انداخته اند.</p>	<p>اگر تولیدکنندگان سود و درآمد داشته باشند از آنها مالیاتی تعلق نمی گیرد. مالیات انباشته ثبت می شود و در سالهای بعد اگر سود کرد در ابتدا جبران می شود اما در برخی موارد تولیدکنندگان به ویژه آنهایی که فعالیت بازرگانی می کنند، سودآور هستند اما مایل به پرداخت مالیات نیستند که در مورد آنها ممکن است که شدت عمل به خرج دهیم، زیرا واقعیت این است که آنها مشکلی برای پرداخت مالیات ندارند اما نمی خواهند که بپردازند. اگر کسی درآمدی کسب نکرده باشد و سازمان امور مالیاتی از وی مالیات اضافه دریافت کرده باشد، اطلاع دهد تا ما رسیدگی کنیم و حقوق آنها را بازگردانیم. برخی می گویند که مغازه‌های خود را به خاطر مالیات می بندند اما همین افراد در جای دیگری مغازه دارند و یا پس از مدت زمان کوتاهی دوباره فعالیت خود را آغاز می کنند و تمامی این کارها برای فرار کردن از پرداخت مالیات است. تعدادی از مودیان در اظهارنامه مالیاتی خود اطلاعات خلاف واقع می دهند و درآمد خود را بسیار کمتر از درآمد واقعی خود اظهار می کنند، اما ما بر اساس اطلاعات و درآمد واقعی، مالیات از آنها اخذ می کنیم و آنها نباید دلخور شوند. وی درباره گلایه اصناف از میزان مبالغ در نظر گرفته شده مالیاتی در شرایط رکود گفت: رکود تعریفی دارد. وقتی گفته می شود رشد اقتصادی کشور ۳ درصد افزایش یافته، در این صورت رکود تعریفی ندارد. سال گذشته یک تریلیارد ریال گردش مالی در کشور صورت گرفته و این توسط همین اصناف عملیاتی شده است که گردش فعالیت مالی را به جریان انداخته اند.</p>	<p>علی عسکری، رییس سابق امور مالیاتی کشور</p>
<p>اقتصاد آنلاین، ۹۵/۲/۱۵</p>	<p>تحقق مالیات نه با فشار به اصناف و نه با افزایش نرخها بلکه از طریق شناسایی مودیان کشف فرار مالیاتی، وصول مطالبات و گسترش پایه‌های مالیاتی خواهد بود. نمی خواهیم به تولید فشار وارد شود و با آنها مدارا می کنیم تا مالیات تقسیم و حداکثر بخشودگی جرایم برای فعالیت واحد اعمال شود. امسال مالیات اصناف افزایش نخواهد یافت و مالیات خود را راحت تر و شفاف تر پرداخت می کنند. اینکه گفته می شود یک شرکت بابت پرداخت مالیات تعطیل شده کذب است و با این موضوعات مماشات نمی کنیم و با کمک رسانه‌ها آنها را افشا می کنیم، قطعاً وقتی این شرکت ۱۱ سال مالیات نداده حامیانی دارد که باید به جامعه معرفی شوند.</p>	<p>نمی خواهیم به تولید فشار وارد شود و با آنها مدارا می کنیم تا مالیات تقسیم و حداکثر بخشودگی جرایم برای فعالیت واحد اعمال شود.</p>	<p>سید کامل تقوی نژاد، رییس سازمان امور مالیاتی کشور</p>
<p>شبکه اخبار اقتصاد و دارایی کشور، ۹۵/۳/۲۵</p>	<p>در بخش تولید ما کاملاً به مشکلات واقف هستیم. شرایط تولید و چالش هایی که هم اکنون متوجه آنهاست را کاملاً می فهمیم و درک می کنیم. طبیعتاً اولویت بر این است که بخش تولید ضمن اینکه آسیبی نبیند به سمت رونق حرکت کند. به لحاظ ظرفیت های قانونی و پیش بینی هایی هم که به لحاظ مقرراتی می توان انجام داد، زمینه برای حمایت از تولید در عرصه مالیات کاملاً فراهم است. در قانون اصلاح مالیات های مستقیم که مشخصاً از سال ۱۳۹۵ اجرا خواهد شد، مشوق هایی برای بخش تولید در نظر گرفته شده است. این مشوق ها بروی بخش های صنعتی، شهرک های صنعتی و تولیدی ها در راستای عدالت اقتصادی و توازن منطقه ای و حمایت از تولید پیش بینی شده است. ضمن اینکه در همین قانون نرخ های مالیاتی کاملاً تعدیل شده است و به صورت کلی هم باید گفت جهت گیری کلی قوانین مالیاتی در جهت حمایت از تولید و اخذ مالیات از مصرف کننده است.</p>	<p>شرایط تولید و چالش هایی که هم اکنون متوجه آنهاست را کاملاً می فهمیم و درک می کنیم.</p>	<p>سید کامل تقوی نژاد، رییس سازمان امور مالیاتی کشور</p>
<p>شبکه اخبار اقتصاد و دارایی کشور، ۹۵/۳/۲۵</p>	<p>سهام مالیات بر اشخاص حقوقی یا همان مالیات بر شرکت ها (اعم از خصوصی و دولتی) از کل درآمدهای مالیاتی کشور (با احتساب مالیات بر واردات) در سال ۱۳۹۳ حدود ۳۴ درصد بوده است. همچنین سهم مالیات بر شرکت ها از مالیاتهای مستقیم در همین سال ۸،۶۶ درصد و از مجموع مالیات های مستقیم و کالاو خدمات تنها ۷،۴۱ درصد بوده است. آمار مذکور با لحاظ کردن اینکه بخشی از ارزش افزوده خدمات نیز در قالب های فعالیت های اشخاص حقوقی (شرکت ها) قرار دارد دلالت بر این دارد که سهم بخش تولید از درآمدهای مالیاتی به مراتب کمتر از ۵۵ درصد مذکور است. بر اساس اطلاعات موجود و با عنایت به سهم بخش صنعت و معدن از اقتصاد کشور که حدود ۲۰ درصد است، برآوردهای ما حاکی از این است که سهم بخش تولید از کل درآمدهای مالیاتی کشور بیش از ۲۵ درصد نخواهد شد. با این حال، مالیات بر درآمد شرکت ها با نرخ ۲۵ درصد بر سود این شرکت ها وضع می شود. طبیعی است در شرایط رکودی که با انقباض درآمد و سود شرکت ها همراه است، مالیات مربوط نیز متناسب با آن کاهش می یابد و حتی بنگاه هایی که با زیان مواجه شده اند بر طبق این فرمول، مشمول مالیات نمی شوند. بنابراین، فشار بر بخش تولید زمانی می تواند موضوعیت داشته باشد که بنگاه ها فارغ از سطح تولید و سودشان، مشمول یک مالیات مقطوع باشند و این مساله در نظام مالیاتی کشورمان عملاً موضوعیت ندارد و متناسب با سطح تولید و فروش که در شرایط رکودی اتفاق افتاده، مالیات ها نیز به صورت خودکار کاهش می یابند. با این حال، سازمان امور مالیاتی با مد نظر قرار دادن شرایط خاص اقتصاد کشور با استفاده از اختیارات قانونی خود برای تقسیم بدهی های مالیاتی سالهای گذشته و نیز بخشودگی جرایم مالیاتی مربوط به عدم انجام تکالیف قانونی که خارج از اختیارات مودیان بوده از ابزار لازم استفاده می کند.</p>	<p>فشار بر بخش تولید زمانی می تواند موضوعیت داشته باشد که بنگاه ها فارغ از سطح تولید و سودشان، مشمول یک مالیات مقطوع باشند و این مساله در نظام مالیاتی کشورمان عملاً موضوعیت ندارد.</p>	<p>سید کامل تقوی نژاد، رییس سازمان امور مالیاتی کشور</p>

کلام آخر

کاهش مداوم قیمت نفت این نگرانی را ایجاد کرده که درآمد نفتی دولت که امسال به گفته وزیر اقتصاد حداکثر ۲۰ میلیارد دلار خواهد بود؛ در سال آینده باز هم کاهش یابد. این امر طبیعتاً باعث می‌شود دولت به رشد دیگر سرفصل‌های درآمدی خود و در رأس آن افزایش مالیات در ترکیب درآمدهای لایحه بودجه ۹۵ فکر کند. این فکر و اقدام البته فی‌نفسه بسیار مطلوب است؛ زیرا اقتصاد ایران را از وابستگی به درآمد نفت رها کرده و به سوی منابع پاک رهنمون خواهد کرد. با این حال تولیدکنندگان و صنعتگران از این روند نگران هستند و می‌گویند ممکن است دولت همانند امسال و بدون توجه به رکود عمیق موجود، نسبت به افزایش نرخ‌های مالیاتی بخش مولد اقتصاد اقدام کند. در این صورت شاید تولیدکنندگان بزرگ‌ترین قربانی کاهش قیمت نفت و کسری درآمدهای دولت بشوند.

در حالی که هنوز رکود اقتصادی، گلوی تولید و صنعت ایران را می‌فشارد، کارشناسان اقتصادی (با بررسی نظرات آنها که در بالا به آن پرداخته شد) از افزایش فشار مالیاتی بر بخش مولد اقتصاد در لایحه بودجه ۹۵ ابراز نگرانی کرده و خواستار برداشته شدن این فشار از دوش تولید هستند. بدین ترتیب کارشناسان اقتصادی به دولت هشدار می‌دهند در صورت افزایش نرخ‌های مالیاتی بخش تولید در بودجه ۹۵ هم رکود موجود عمیق‌تر می‌شود و هم اشتغال این بخش در معرض خطر قرار می‌گیرد.

صدا و سیما

